

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Václava Štencla v právní věci žalobkyně: **A. A.**, zastoupené Mgr. Tomášem Verčimákem, advokátem, sídlem Dřevná 382/2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2025, č. j. OAM-1606/ZA-ZA11-K01-2024, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2025, č. j. 20 Az 5/2025-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 1. 2025 rozhodl, že žalobkyni se mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou, kterou Městský soud v Praze jako nedůvodnou zamítl.

[3] Městský soud v reakci na žalobní námitky konstatoval, že informace o zemi původu, z nichž žalovaný vycházel, splňují požadovanou kvalitu. Žalobkyní uváděné obavy nelze podřadit pod azylově relevantní důvody. Žalobkyně sama uvedla, že se snaží legalizovat svůj pobyt na území České republiky. Dále uvedla, že má obavy z reakce otce na sňatek s mužem, který není z Kazachstánu a není muslim; mohl by ji zbít a vyhnat z domu. Takové důvody však mají původ v soukromé sféře. Jde o rodinné problémy, které by žalobkyně měla být schopna s ohledem na svůj věk řešit bez součinnosti jiného státu. Nadto jde o domněnky – otec o vztahu dcery s nynějším manželem již ví a pouze s ním vyjadřuje nesouhlas.

Žalobkyně sama uvedla, že hodlá manžela představit otci; dosud tak neučinila z časových důvodů. Soud dále vyhodnotil, že pokud by jednání otce v případě návratu dcery do rodného domu vykazovalo znaky protiprávního jednání, země žalobkynina původu poskytuje prostředky ochrany, jakkoliv úroveň ochrany lidských práv v zemi původu žalobkyně obecně není dobrá. Městský soud dále shledal, že žalobkyni byla dána možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí a nahlížet do spisu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku městského soudu se žalobkyně (stěžovatelka) brání kasační stížností, v níž namítá, že žalovaný a městský soud se dopustili zásadního pochybení při posouzení aktuální situace provdaných žen nepatřících k muslimské komunitě v zemi jejího původu.

[5] Dle stěžovatelky žalovaný své závěry o situaci v zemi původu nepodložil dostatečnými a jednoznačnými informacemi, které by vyvracely tvrzení stěžovatelky, že jí v případě návratu hrozí vážná újma v souvislosti s možným konfliktem s otcem po zjištění její statusové změny a že by v takovém případě neměla v zemi původu reálnou možnost účinné ochrany vzhledem k tamním poměrům. Žalovaný sám uvedl, že v zemi stěžovatelčina původu se objevují případy porušování lidských práv. Odkaz na pomoc nevládních organizací v případě domácího násilí odvádí pozornost od nepečlivého plnění povinností státními bezpečnostními složkami.

[6] Stěžovatelka namítla, že její návrat do země původu nelze shledat bezpečným z hlediska zásady *non-refoulement*. Podklady nejsou dostatečné a přesné – nereflktují stěžovatelčiny obavy, pouze obecně pojednávají o její zemi původu, případně jsou neaktuální. Podklady navíc nejsou objektivní, neboť jsou shromážděny žalovaným nebo jinými ústředními správními úřady, které musí následovat migrační politiku žalovaného. Nijak se nedotýkají problematiky domluvených sňatků. Hrozba takového sňatku by pro stěžovatelku byla neúnosná, provdala se z lásky. Ženy, které domluvený sňatek odmítnou, se mohou stát terčem útoků vlastní rodiny. Městský soud měl požadovat doplnění podkladů žalovaným.

[7] Stěžovatelka poukazuje na to, že rozhodování v řízení o mezinárodní ochraně je prospektivní. Důvod stěžovatelčiny žádosti o mezinárodní ochranu vznikl až v průběhu jejího dlouhodobého pobytu na území ČR (nejprve partnerský vztah, poté manželství s mužem jiné víry). Skutečnost, že stěžovatelka nepodala žádost o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně po skončení pobytového oprávnění, jí nelze přičítat k tíži.

[8] Stěžovatelka se ohradila proti vypořádání, že jde pouze o rodinné problémy. Země stěžovatelčina původu není zemí s vysokým stupněm demokracie. Pokud obavy o bezpečí začínají již v rodině, nejde o dobré zázemí pro život. Na obavu z násilí ze strany otce nelze nahlížet jako na prostou rodinnou šarvátku, pokud by stěžovatelčino střetnutí s otcem mohlo vyústit v eventuální ohrožení života. Stěžovatelce nelze klást k tíži, že se o svých domněnkách ohledně otcovy reakce přesvědčit na vlastní kůži.

[9] Pokud nelze uzavřít, že stěžovatelka měla získat mezinárodní ochranu z důvodu možného pronásledování za svobodnou realizaci rodinného života, měl městský soud zvážit udělení ochrany z důvodu zachování společného soužití stěžovatelky s manželem.

pokračování

[10] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a rozhodnutí žalovaného.

[11] **Žalovaný** ve vyjádření uvedl, že rozsudek městského soudu považuje za správný a vyčerpávajícím způsobem odůvodněný. Kasační námitky nejsou způsobitelné soudem vyslovené závěry zpochybnit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je přípustná.

[13] Pokud kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, je třeba ji odmítnout pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále „s. ř. s.“). Naplnění zákonného hlediska *přesah vlastních zájmů* lze shledat v případě „rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, je kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) soud shledá potřebu učinit judikaturní odklon od dosavadní judikatury; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] Stěžovatelka nenamítá žádný z prvních tří důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, spočívajících v potřebě vytvoření, sjednocení či revize judikatury k relevantním právním otázkám; neshledal je ani Nejvyšší správní soud. Zbývá tedy posoudit, zda městský soud zásadně pochybil s možností dopadu do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] Podle ustálené judikatury je správní orgán povinen opatřit si informace o žadatelově zemi původu, které musí být v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, nebo ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Rozsah a obsah shromažďovaných informací o zemi původu se nicméně odvíjí od sdělení žadatele o mezinárodní ochranu (např. rozsudek NSS ze dne 3. 11. 2011, č. j. 2 Azs 28/2011-82, usnesení ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 62/2025-29, nebo ze dne 20. 9. 2024, č. j. 5 Azs 152/2024-31). Rešerše o situaci v zemi původu zpracované žalovaným jsou v rámci azylového řízení běžně používány (srov. např. usnesení NSS ze dne 26. 1. 2021, č. j. 6 Azs 327/2020-29). Informace z povahy věci pojednávají o situaci v zemi původu ve vztahu k určitým aspektům (žadatelem tvrzeným důvodům mezinárodní ochrany) obecně, nikoli individualizovaně ve vztahu k žadateli.

[16] Podklady shromážděné žalovaným požadavky judikatury naplňují. Námitky zpochybňující kvalitu podkladových informací a jejich aplikaci na stěžovatelčin případ městský soud vypořádal. Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že podkladové informace nejsou přesné, dostatečné či aktuální, nijak však nespecifikovala, v čem konkrétně neodpovídají požadavkům, ani v tomto ohledu nijak nereagovala na argumentaci obsaženou v rozsudku, který napadla (srov. usnesení NSS ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Skutečnost, že podkladové informace se netýkají problematiky domluvených sňatků, tyto informace nijak nediskvalifikuje, neboť stěžovatelka ve správním řízení neuvedla, že by

žádost o mezinárodní ochranu byla motivována snahou vyhnout se domluvenému sňatku. Námitky stěžovatelky směřující proti podkladovým informacím představují spíše polemiku se skutkovým hodnocením ze strany žalovaného.

[17] Judikatura rovněž potvrzuje, že mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu cizince na území ČR, lze ji poskytnout pouze na základě taxativně vymezených důvodů v zákoně o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-47).

[18] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu mohou azylově relevantní pronásledování i vážná újma hrozit též ze strany soukromých osob, avšak v zásadě pouze za situace, že se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout), přičemž tyto orgány neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, nebo usnesení NSS ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009-73, a tam citovaná judikatura). Subjektivní nedůvěra vůči orgánům země původu důvod pro nevyužití vnitrostátní ochrany nepředstavuje (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, nebo usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23). V situaci, kdy se žadatel o azyl nepokusil svou situaci vyřešit prostřednictvím vnitrostátní ochrany, není možné poskytnout ochranu mezinárodní (usnesení NSS ze dne 12. 3. 2025, č. j. 6 Azs 243/2024-28). Ani v této otázce se městský soud nedopustil pochybení, natož takového, které by bylo způsobilé zasáhnout do stěžovatelčina hmotněprávního postavení.

[19] Důvod spočívající v hrozbě nuceného sňatku s muslimem v případě návratu neuvedla stěžovatelka ani ve správním řízení, ani v řízení o žalobě, v kasační stížnosti tak již nemá místo. Pravidlo, že Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského soudu (§ 109 odst. 5 s. ř. s.), nelze prolomit ani odkazem na princip *non-refoulement* (typové situace, kdy lze prolomit zákaz tvrzení nových azylových důvodů v řízení o žalobě, nastiňuje např. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32).

[20] Městský soud přiléhavě poukázal na skutečnost, že stěžovatelčiny obavy jsou založené na domněnkách a jejich naplnění není s ohledem na okolnosti pravděpodobné. Přitom platí, že azylově relevantní obava z pronásledování musí být založena na přiměřené pravděpodobnosti, nikoli pouze hypotetické možnosti (srov. rozsudek NSS č. j. 9 Azs 39/2019-77). Pokud jde o nebezpečí vážné újmy, která odůvodňuje poskytnutí doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu uplatňuje se test reálného nebezpečí, který je přísnější než test přiměřené pravděpodobnosti (rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).

[21] Zhoršený standard ochrany práv jednotlivců v zemi původu ve srovnání s ČR bez dalšího nezakládá důvod pro udělení azylu, podstatná pro posouzení naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu je konkrétní situace žadatele a důvody, pro které o azyl žádá (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2005, č. j. 5 Azs 207/2004-53). Takové individualizované, azylově relevantní, okolnosti však stěžovatelka neuvedla.

[22] Skutečnost, že žádost o mezinárodní ochranu, která byla předmětem rozhodnutí přezkoumávaného městským soudem, stěžovatelka podala až v roce 2024, ačkoli do Česka přicestovala již v roce 2018, městský soud stěžovatelce k tíži nekladl. Tuto časovou okolnost zmínil pouze v rekapitulační části, nikoli ve vlastním hodnocení.

pokračování

[23] Zjevně nebyly naplněny ani podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Manžel stěžovatelky není azylantem, jak předpokládá § 13 zákona o azylu. Městský soud tak neměl důvod se v případě stěžovatelky touto formou mezinárodní ochrany zabývat.

[24] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jeho ustálená a jednotná judikatura poskytuje odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Městský soud v napadeném rozsudku výklady obsažené v relevantní judikatuře následoval. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení městského soudu, jež by mohlo mít dopad do stěžovatelčina hmotněprávního postavení. Kasační stížnost proto svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, pročez je ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalobkyně v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[26] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, na což v rovině náhrady nákladů řízení obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., avšak k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, odkazující na usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). O náhradě nákladů řízení proto Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2026

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu